

[Statsministeren.]

ved dette Slag, er vel altsaa Sambandspartiet. Underligt nok ser man af Meddelelser fra Færøerne, at Selvstyrepartiets Organ regner den nu afsluttede Overenskomst som en Sejr for Selvstyrepartiets. Den er imidlertid ikke nogen Sejr for et enkelt Parti. Jeg henviser ogsaa her til den Redegørelse, der foreligger, og hvori Grønlandsaftalen findes — den er af ganske ny Dato, underskrevet 30. Januar 1939.

Grønlandsaftalen er, som sagt, ikke nogen Sejr for noget Parti. Det var en meget alsidig Repræsentation, som her mødte, dels Lagtingsmedlemmer, dels Repræsentanter for forskellige Erhvervsorganisationer, og alle talte de, enten de hørte til den ene eller den anden Side, lige varmt Færingernes Sag. Resultatet var virkelig heller ikke helliget den ene mere end den anden. Resultatet blev, saadan som man kan se det af Overenskomsten, at man ved de alvorligste Bestræbelser fandt en Løsning, der i tilbørlig Grad tager Hensyn til alle Forhold. Man fandt en Ordning, som alle kunde tiltræde, og i hvilken det hedder:

„Ved den her afsluttede Aftale er der under tilbørlig Hensyntagen til begge Befolkningers Interesser skabt en Løsning af de omhandlede Spørgsmaal, saaledes at de tidligere Uoverensstemmelser er fjernet.“

Jeg tror, man maa tillægge dette megen Værdi. Jeg indrømmer, at Artiklen var offentliggjort, inden denne Overenskomst afsluttedes, men det vilde maaske have været rimeligere, hvis man overhovedet havde vidst noget om de førte Forhandlinger, at henstille, om man ikke burde have ventet, til man saa, hvilket Resultat man fik.

Nu sagde den ærede Ordfører for Forespørgerne, at det havde været rimeligt, om en saadan Forstaaelse, som nu er udvist, havde været vist tidligere. Hvorfor ikke lige saa godt for 10 Aar siden, sagde den ærede Ordfører. Ja, jeg maa henlede det ærede Medlems Opmærksomhed paa, at der gennem Aarene, jeg tror siden 1927 eller saadan noget, maaske endnu tidligere, men i hvert Fald deromkring, da Sagen om Grønlandsfiskeriet for Alvor kom op, er ydet forskellige Indrømmelser, men det kan jo ikke være den ærede Ordfører ukendt, at til Indrømmelser, der griber ind paa grønlandsk Omraade, kræves der dels en Lovgivning her i Landet, dels en forudgaaende Forhandling med de grønlandske Landsraad; og det har altsaa Trin for Trin været muligt at naa til saa den ene og saa

den anden Indrømmelse, om Havne, om Indskrænkning af Grænsen ind mod Kysten for Adgangen til Fiskeri o. s. v. Der har været forhandlet med de grønlandske Landsraad, man har, omend med store Betæneligheder, faaet deres Tilslutning til Lempelser, og der er Gang paa Gang lovgivet her i Rigsdagen om Rettigheder, som man mente det rimeligt at tilstaa danske, altsaa hovedsagelig færøske, Fiskere.

Det er under disse fra Tid til anden foregaaede Forhandlinger heller ikke her i Rigsdagen hævdet, at man skulde gaa videre, og naar man ikke fra Regeringens og Grønlands Styrelses Side er gaaet videre, har det naturligvis været af Hensyn til den Forsigtighed, som det er nødvendigt at udvise, hvis man ikke vil bryde Menneskealdres Arbejde i Grønland og blandt Grønlandere ned. Man bør erindre, at vi med Hensyn til Adgangen til grønlandsk Territorium befinder os over for en Lovgivning, som den danske Rigsdag Gang efter Gang har fastholdt af Hensyn til den grønlandske Befolkning. Naar man i mere end et Aarhundrede har opretholdt denne Lovgivning for at beskytte Grønlanderne i sundhedsmæssig Henseende og af Hensyn til deres sociale og kulturelle Udvikling, betyder det ikke, at den har staaet urørt gennem de Hundreder af Aar; men ved de gentagne Lovrevisioner — jeg har for min Del været med til Revisionen af den grønlandske Lovgivning baade i 1908 og 1925 — har man hver Gang undersøgt og overvejet den Lovgivnings Beskaffenhed, som fandtes, og er endt med fra alle Sider at erkende, at af Hensyn til den grønlandske Befolkning, af Hensyn til dens Sundhed, af Hensyn til den Ulykke, det vilde være, om Civilisationens mange Goder pludselig strømmede ind over Grønland, maatte man opretholde en Lovgivning, som siger, at Grønland først og fremmest er et Omraade, hvor Grønlanderne skal have Adgang til at drive deres Erhverv.

Denne Linie har man altsaa ikke ønsket at bryde og har man heller ikke brudt ved denne Lejlighed, men man er gaaet videre med Hensyn til Indrømmelser over for de Ønsker, der fremsættes fra færøsk Side, fordi man maa erkende, at den færøske Fiskerbefolkning er saa daarligt økonomisk stillet og er henvist til saa fjerntliggende Fiskevande, at det er naturligt at vise den Imødekommenhed, yde den Støtte, som det er muligt at yde. Derimod har man naturligvis ikke kunnet imødekomme Kravene om at bryde ind i det Omraade og i den Lovgivning, som nu engang raader for